

Telecí, 24.3.2019, výroční sborové shromáždění

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy. Mému srdci přibývá soužení. Vyved' mě z úzkostí. Pohled' na mé pokoření, na moje trápení, sejmi ze mne všechny hříchy. Ochraňuj můj život, vysvobod' mě, ať nejsem zahanben, vždyť se utíkám k tobě. (Ž 25, 15-20)

PÍSEŇ 196 co činí bůh, 118 o chvalte laskavého pána

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí Bože! Děkujeme ti, že smíme přijít za tebou a se všim tvým lidem se žít z tvého slova, které přemáhá dílo toho zlého. Je to pro nás podivuhodné; vždyť přicházíme unaveni a plni bolesti, ze tmy svých nedokonalostí a po cestách bloudění. Ty víš, že nemáme sil ubránit se všemu špatnému; přiznáváme, že naše srdce bývají často prázdná, a proto se nás zmocňují nedobré myšlenky a naše slabosti. Často chceme své bližní milovat, ale nejsme schopni služby a oběti. Přemáhá nás lhostejnost a pohodlnost. V lásce občas býváme bezradní. Jsme svázáni tím, co sami nechceme – děláme to, co nechceme, co se tobě nelíbí a co tvé jméno před lidmi znevažuje. Jak úžasné je, že nás přesto přijímáš! Tvé slovo milosti v Kristu Ježíši je naší jedinou nadějí. Prosíme tě, dej, ať ukřižovaný Pán vstoupí do našich srdcí, naplní je svou láskou, překoná naše rozdělení a vštípí nás v jednotu svého těla. Sešli nám svého svatého Ducha a podmaň si nás slovem, které bude nyní zvěstováno. Zmocni nás, abychom dosvědčovali tvé milosrdenství a tebe chválili. Tobě, Bože Otče, Synu i Duchu svatý, buď čest a chvála nyní i navěky. Amen.

I. ČTENÍ / Kaz 8, 17 – 9, 1

PÍSEŇ / 623 důvěřuj se v pána, 419 mocný bože při kristovu

OHLÁŠKY + VÝROČNÍ SBOROVÉ SHROMÁŽDĚNÍ

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane, tvé slovo přemáhá všechno zlé. V Ježíši Kristu jsme to poznali. Proto tě prosíme:

Dej, ať je všechen tvůj lid naplněn tvou láskou. Svým slovem vyučuj církve, přiváděj k jednotě, ved' k službě smíření; ať tvé slovo zní i tam, kde ho dosud neznají, nebo se mu brání.

Prosíme za ty, kteří jsou spoutáni zlem a trpí. Prosíme i za všechny, kdo trpí jejich vinou. Svým slovem milosti buď s osamělými, ztracenými, s těmi, kdo prožívají úzkost a strach, s těmi, kteří ztratili všechnu naději, s lidmi bez domova, s dětmi bez rodičů.

Prosíme za náš sbor. Dej, ať tvé slovo i v nás přemáhá všechno zlé.

Skloň se k dětem v našich rodinách, buď s těmi, které se odrodily.

Stůj při rodičích, kteří tě věrně dosvědčují svým dětem, i při těch, kteří se před nimi za tebe stydí. Posiluj presbytery a spolupracovníky. Prosíme tě za všechny, kteří dnes s námi nejsou, protože jim nemoc či služba brání. Navrať ty, kteří tu nejsou proto, že už zapomněli. Za ty, kterým jsme ublížili, za ty, kteří tu nejsou, poněvadž jsme je pohoršili, také prosíme.

Pane, k tobě se obracíme, ty jsi zvítězil nad Zlým. Dobrým Slovem jsi naplnil naše srdce. Pro Ježíše Krista přijmi naše prosby. V tobě skládáme všechnu svou naději. Smiluj se nad námi.

A společně k tobě voláme tak, jak nás tvůj syn naučil: Otče náš...

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ) Ef 4, 2n-6

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasni nad tebou svou tvař a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvař a obdať tě pokojem. Amen. (Nu 6,24-26)

PÍSEŇ 550 až potud, 489 tvé požehnání

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) Lk 11, 14-17

A němý promluvil. Příběh Ježíšova vyhnání zlého ducha z němého člověka spočívá v tom, že Ježíš člověku vrací řeč. A němý najednou mluví. Vrátil mu řeč a tím plné lidství. K lidství patří možnost komunikace s lidmi i s Bohem. Každý člověk, každý z nás se občas a někdy i často potřebuje vypovídat. Vyjádřit své myšlenky i pocity, říct, co ho těší i trápí, s někým si sem tam promluvit. A Ježíš člověku tuto možnost, oblast lidského života vrací. Vrací člověku řeč, aby tento opět mohl mezi lidmi, aby se vrátil i tam, kde bude moci opět být člověkem. Být s ostatními lidmi a koneckonců i s Bohem.

A všichni se tomu diví. Jako obvykle, když se stane něco nečekaného. Přítomné zástupy se diví a nechápou, jak je to možné. Nemají proto žádné vysvětlení. Jak to ten Ježíš zase udělal? Jak to, že i němý může opět mluvit, co se tu vlastně stalo, jak to dokázal? A vysvětlení pro to zase hledají sami. Místo toho, aby se Ježíše prostě a jednoduše zeptaly, jak je možné, že němý opět mluví, dohadují se o tom jakoby mezi sebou. Tak němý promluvil proto, že byl zbaven své němoty, zlý duch z něj vyšel, resp. ho někdo vyhnal a teď jde o to, kdo to byl. Kdo má tu moc copak uzdravovat a vracet řeč, kde dřív nebyla, ale hlavně vyhánět demony z míst, kam nepatří. Že by to byl sám někdo, kdo má k těm temným mocnostem tak blízko, že se s nimi jednoduše domluvil a ve jménu jejich šéfa, knížete Belze-

bula je mohl vymýtit? Zní jejich nedověra v moc dobra, které je schopno zbavit se zla tím, že člověku vrátí jeho plné lidství. Které nebojuje ohněm a mečem, ale pomůže druhému, aby opět mohl promluvit. Nebojuje zbraněmi zla, nýbrž mocí toho, který si ho povolal. Divící se zástupy hlavně jakoby nevěří tomu, že by tu mohl být ještě někdo silnější než ten, na koho lze jinak skoro všechno špatné ve světě svést. Že pravda a láska k jednomu člověku může skutečně zvítězit nad lží a nenávistí, jimiž se nás ten zlý pokouší neustále ovládat. Ale my se nedáme. Na světě není žádné peklo, na které by Kristus nestačil.

Jiní však Pána Ježíše chtěli ještě podrobit zkoušce a žádali od něj znamení z nebe. Na tom by asi nebylo nic špatného, kdyby v tom nebyla ta zkouška. Je to, jako bychom dnes někomu říkali, nevěřím ti, dokaž mi to. Nevěřím tomu, že mluvíš pravdu, musíš mi to dokázat. Po Ježíši se tak chce, aby se tak trochu zpronevěřil svému plánu dovést celý svět až do Božího království a už teď nechal vyjevit něčemu, co má jednak ještě čas, ale především žádat znamení z nebe může i nám znít tak trochu šarlatánsky. Jakoby to ani nebyl Ježíš, kdo tady uzdravuje a vrací lidem řeč, ale někdo ještě jiný, jako bychom tomu Ježíši ani my nemohli věřit, že je něčeho takového schopný, ale chceme po něm jasné vysvětlení, nejlépe takové, které by nám řeklo, že to vlastně ani nebyl on.

A Ježíš to jako vždy prohlédne, už jejich myšlenky i myšlení přece jen za tu dobu trochu zná a nabídne jim následující úvahu. Pokud jsem stejný jako ten, za koho mne máte, pak ani vaše, jakož i každé jiné království, které je takto vnitřně rozdělené, že by za něj mluvil ten, kdo tam prokazatelně nepatří, pustne a dům za domem padá. Obviňujete mne z něčeho, o čem sami víte, že není pravda. Vy víte, že když z někoho vyjde zlý duch a ten někdo, němý promluví, tak se tomu nemáte co divit, a hledat či zkoumat, jak se to stalo, ale jít a dělat vše proto, aby se ten zlý duch, co člověka zbavuje řeči a tím i jeho lidství, neusadil někde jinde, s lidmi mluvit, přijímat je mezi sebe a tím i pečovat o to, aby se nikdo nemusel cítit sám a lidmi opuštěný. Což však není vůbec snadné, i proto se do Ježíše přítomné zástupy pouští, co že to zase udělal.

A platí to tak trochu i pro nás. Člověk nemá být němý. Člověk jako jediný z Božích tvorů byl obdařen řečí. Aby mohl mluvit s ostatními, aby se mohl třeba i nahlas modlit, chválit Boha, příp. vyznávat své hříchy. Nebo i lásku. Aby se mohl domluvit s někým. A Ježíš právě proto přichází, aby všechno to zlé vyhnal a vrátil člověku, co mu ten zlý odňal, vrátil mu lidství. To, nač my sami často nestačíme. Kde to necháváme jiným či na jiných. Kde se naší potenciální bezmocnosti ujímá někdo jiný, než jsme my, lidé, kde je to zkrátka silnější a my si s tím často jen nevíme rady.

Ale není to silnější než Pán Ježíš. To je důležité si uvědomit nejen v kontextu divících se zástupů, ale i našeho běžného života. I němý může promluvit. A stát se opět tím, čím má být, člověkem, který má lidskou řeč. Opět se může nahlas modlit, vzývat Pána Boha, vyznávat své hříchy, ale i lásku, a hlavně se domlouvat se svými bližními. Ta zlá síla, na kterou lidské prostředky nestačily, nakonec kapitulovala a podlehla. Ale jak si to vysvětlit?

A proč vůbec? Copak my lidé neumíme nic jiného než ono pověstné vyhánět d'ábla Belzebubem? Copak pro věci kolem sebe nemáme jiné vysvětlení, než je svést na něco ještě silnějšího, ukázat, že máme sílu ještě větší a že se to děje proto, že to my sami umožníme? Že na to máme?

Je to i jeden ze způsobů, jakým často udržujeme i jakýsi pořádek v nepořádném světě. Místo, abychom hledali to dobré, to, co třeba leží i mimo nás, odpovídáme na svět kolem vlastními silami. Ten může za to a ten za tohle a jiné vysvětlení pro to nemáme. Svět však tak jednoduchý není. Občas a někdy i často se řídí svými zákonitostmi, ale především by naším úkolem mělo být pustit do něj Pána Boha. Něco z Božího království, onen prst Boží, neměnit ho, ale měnit se, abychom došli tam, kde nás i Pán Ježíš nejvíc potřebuje, být tu především pro druhé, a nejen pro svá vlastní vysvětlení. Nedi-

vit se tomu, když se němému vrátí řeč, ale starat se, aby ji už nikdy více neztratil. Jak nesnadný je tento úkol pro nás lidi.

A ano, svět je plný trápení, zkoušek, obav a úzkostí. Nedá se však na ně reagovat ani odpovídat něčím, co by je zahladilo. Nedá se jich ani nevšímat. Dá se však do nich pustit toho, který si už ví rady. A když umí vrátit řeč i němému, proč by nemohl...

Zlo bude vždycky vystupovat jako jeden muž. Zlé síly budou vždycky táhnout za jeden provaz. Nesnesou trhliny ve svých řadách a nepřipustí žádné rozdvojení. Zlé síly ani nemají na tom, aby byl v dobrém Božím stvoření obnoven pořádek. Jde jim o nepořádek, chaos a rozvrat. Působí tak, aby se jich lidé především báli.

Ježíš však přichází obnovit pořádek. Vrátit člověku lidskou řeč, základ všeho lidství. Vrátit člověka i mezi ostatní lidi.

A co my všichni ostatní, nejen ti ostatní němí, hluší, chromí, posedlí, co všichni naši nemocní? Co všechen ten ostatní nepořádek ve světě, tom kdysi dobrém Božím stvoření?

Ten jeden uzdravený, ten jeden němý, který promluvil, je znamením, že ten silný muž v plné zbroji, ten Belzebub, už nemá kontrolu nad všemi svými poklady. Do jeho střeženého paláce už vnikl kdosi jiný a zmocnil se těch, kdo tam byli v zajetí. Svět, Boží stvoření, nepatří natrvalo démonům, ale ani jiným nedobrým mocnostem. Svět patří nám.

Bůh rozhodl, že jeho stvoření nemá být navždy v nepořádku. My lidé však na ten nepořádek svými silami často nestačíme. Proto se do toho vložil sám. Vložil do našeho nepořádku svůj vlastní prst, svou vlastní moc, úplně odlišnou od všeho, co my nazýváme mocí. Vložil do toho svou moc lásky a oběti.

A každý, komu jde o nápravu pořádků a poměrů – ve světě, v církvi anebo i ve vlastní rodině – má vědět, že metoda lásky je účinná a přináší trvalé výsledky. Vyhánět d'ábla Belzebubem je sice možné, ale dlouhodobě neúčinné. Přemáhat zlé dobrým je často nepřitažlivé, ale účinné. Odpovídat na ránu ránou, na křivdu křivdou, na křik křikem hlasitějším je běžné, ale účinnější – a člověka, Božího obrazu, důstojnější – je křiku čelit tichostí, křivdu přemáhat smířením, rány léčit odpuštěním. Takto se ze světa vyhánějí démonie, takto se lidem vrací lidská řeč. My to ovšem neumíme. Proto je dobré Boží stvoření stále ještě v nepořádku. Ale nemá to tak zůstat. Od té chvíle, kdy ten němý promluvil, zbaven svého zlého ducha Ježíšovou dobrou mocí, o tom smíme vědět.

Inspirováno kázáním prof. Pavla Filipiho